

JANE AUSTEN

Mândrie și prejudecată

EDIȚIA A II-A REVIZUITĂ

Traducere din limba engleză de ANCA FLOREA

Cuvânt-înainte de LIANA STANCIU

Prefață de DRAGOȘ ZETU

Ilustrații de HUGH THOMSON

CLASICI AI LITERATURII

Citind scrisorile lui Jane.

PARTEA ÎNTÂI

CAPITOLUL I

Este un adevăr general recunoscut faptul că un bărbat singur, care posedă o avere considerabilă, se gândește și la o soție.

Oricât de puține lucruri s-ar cunoaște despre ce gândește sau ce simte un astfel de bărbat atunci când apare pentru prima dată într-o comunitate, acest adevăr este atât de înrădăcinat în mintea familiilor din vecinătate, încât acel bărbat este considerat deja proprietatea de drept a uneia sau alteia dintre fiicele lor.

— Dragă domnule Bennet, îi spuse soția într-una dintre zile, ai auzit că Netherfield Park a fost în sfârșit închiriat?

Domnul Bennet spuse că nu auzise.

— Chiar așa, îi răspunse ea, am aflat de la doamna Long, care a trecut pe-aici ceva mai devreme și mi-a dat toate detaliile.

Domnul Bennet nu-i răspunse.

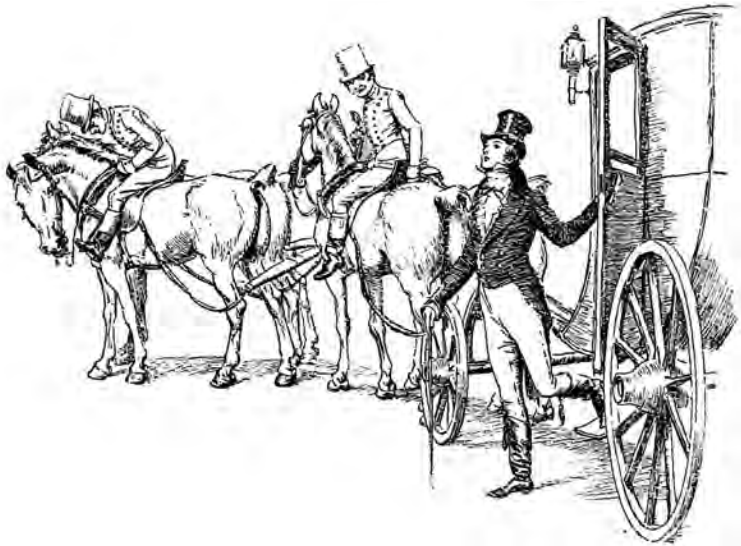
— Chiar nu vrei să afli cine l-a închiriat? îi strigă soția cu nerăbdare.

— Întrucât dumneata intenționezi oricum să-mi dai toate detaliile, nu am de gând să mă opun.

Doamna Bennet nu se lăsă invitată de două ori.

— Ei bine, dragul meu, doamna Long spunea că Netherfield Park va fi ocupat de un domn cu stare, care vine din nordul Angliei, că a sosit luni într-o trăsură cu patru cai, a vizitat locul și i-a plăcut atât de tare, încât a căzut imediat la învoială cu domnul Morris.

A hotărât să se mute chiar înainte de Sfântul Mihail¹, iar o parte dintre servitori se vor instala până la sfârșitul săptămânii viitoare.

„A vizitat locul.”

— Și cum se numește domnul acesta?

— Bingley.

— E căsătorit sau e singur?

— E necăsătorit, firește! Îți dai seama, un bărbat singur, cu o avere de patru sau cinci mii de lire pe an²? Ce lucru minunat pentru fiicele noastre!

¹ Pe 29 septembrie, catolicii îl celebrează pe arhangelul Mihail (Michaelmas), conducător al armatelor cerești și protector împotriva forțelor răului. Cu această ocazie, englezii obișnuiesc să mănânce friptură de gâscă, pentru a fi feriți de probleme financiare în anul ce urmează, iar în Irlanda există credința că persoana care va găsi în plăcinta făcută în această zi un inel se va căsători în curând (n. tr.).

² Aproximativ 428 000 sau 535 000 lire sterline pe an, în zilele noastre (n. red.).

— Cum așa? Nu prea văd legătura.

— Dragul meu Bennet, îi răspunse soția, nu înțeleg cum poți fi atât de exasperant! Ar trebui să-ți imaginezi că mă gândesc la posibilitatea s-o ia în căsătorie pe una dintre fiicele noastre.

— Țsta să fie scopul pentru care s-a mutat el aici?

— Scopul! Cum poți să te gândești la așa ceva? Dar e limpede ca lumina zilei că s-ar putea să se îndrăgostească de una dintre ele, așa că va trebui să-l vizitezi negreșit, de îndată ce se mută aici.

— Nu văd de ce aș face asta. Ai putea să te duci chiar dumneata cu fetele sau le-ai putea trimite pe fete singure, ceea ce ar fi poate chiar mai bine deoarece, cum ești cel puțin la fel de frumoasă ca ele, există pericolul ca domnul Bingley să te prefere pe dumneata.

— Dragul meu, mă flatezi. Cu siguranță că *am avut* și eu epoca mea de glorie, dar strălucirea mi s-a cam dus. Când o femeie are cinci fete mari, nu se cade să se mai gândească la propria frumusețe.

— În asemenea cazuri, cele mai multe femei nu prea mai au la ce să se gândească.

— Dragul meu, totuși insist să mergi și să-l vizitezi pe domnul Bingley atunci când se va muta.

— Este o obligație pe care nu știu dacă am s-o pot onora, crede-mă.

— Încearcă să te gândești la fiicele dumitale. Imaginează-ți ce afacere ar fi pentru una dintre ele. Sir William și lady Lucas sunt hotărâți să meargă doar din acest motiv, pentru că știi bine că, altminteri, nu-i vizitează pe nou-veniți. Chiar trebuie să mergi, fiindcă *nouă* ne-ar fi imposibil s-o facem, dacă dumneata refuzi să te duci.

— Consider că-ți faci inutil probleme. Și mai cred că domnul Bingley se va bucura tare mult să vă vadă. Uite, ca să te conving de buna mea credință, am să-i trimit prin dumneata câteva rânduri prin care am să-l asigur că n-am să mă împotrivesc nici-cum să o ia pe oricare dintre fete îi va plăcea mai mult; deși poate că ar trebui să strecor o vorbă bună pentru micuța mea Lizzy.

Domnul și doamna Bennet.

— Sper că nu vei face așa ceva! Lizzy nu e cu nimic mai bună decât celelalte; nu are nici jumătate din frumusețea lui

Jane, iar ca veselie nu se poate compara cu Lydia. Cu toate acestea, ea a fost întotdeauna preferata dumitale.

— Niciuna dintre ele nu are cine știe ce calități, răspunse soțul. Sunt toate niște găsculițe ignorante, ca alte fete. În schimb, Lizzy e mult mai inteligentă decât surorile ei.

— Domnule Bennet, cum poți vorbi așa despre fetele dumitale? Se pare că-ți face mare plăcere să mă necăjești. Nu ai pic de înțelegere față de nervii mei.

— Greșești profund, draga mea. Am un mare respect față de nervii dumitale. De mai bine de douăzeci de ani te aud pomenind de ei cu atâta evlavie, încât am sfârșit prin a deveni cei mai buni prieteni.

— Vai! Nici nu știi cât sufăr!

„Sper că o să-i placă domnului Bingley.”

— Sper c-o să-ți treacă și-ai să apuci să vezi mulți tineri cu un venit de patru mii de lire pe an stabilindu-se prin vecinătate.

— Chiar dacă ar veni douăzeci de astfel de tineri, nu văd la ce ne-ar folosi, de vreme ce, oricum, ai refuza să-i vizitezi.

— Situația ar fi cu totul alta, draga mea, căci, dacă ar fi douăzeci, i-aș vizita pe toți.

Domnul Bennet era un amestec tare ciudat de vioiciune, umor sarcastic, reținere și capricii, iar în douăzeci și trei de ani de căsnicie soția lui nu reușise să pătrundă în totalitate tainele comportamentului său. Minte ei, în schimb, era lipsită de complicații. Era o femeie superficială, nu prea cultivată și cu un temperament instabil. De câte ori o nemulțumea ceva, pretindea că e nervoasă. Scopul vieții ei era să-și vadă fetele măritate; iar consolarea, vizitele și bârfele.

CAPITOLUL II

Domnul Bennet se numără printre primii vizitatori ai domnului Bingley. Intenționase tot timpul să-l viziteze, deși își asigură mereu soția că n-o va face; de altfel, de-abia seara, după vizită, aflase și ea. Dezvăluirea evenimentului se produse cam așa: zăbind-o pe cea de-a doua fiică a sa ocupată cu aranjatul unei pălării, el i se adresă direct:

— Sper că o să-i placă domnului Bingley, Lizzy.

— Mă tem că nu vom putea afla niciodată ce îi este pe plac domnului Bingley, replică mama cu dispreț, de vreme ce nu-i vom face oricum nicio vizită.

— Dar uiți, mamă, spuse Elizabeth, că-l vom întâlni la reuniuni, iar doamna Long ne-a promis că va face prezentările.

— Nu o cred în stare de așa ceva pe doamna Long. Are ea însăși două nepoate și, în plus, este o femeie egoistă, o ipocrită și nu o am deloc la suflet.

— Nici eu, spuse domnul Bennet, și mă bucur că nu veți apela deloc la ajutorul ei.

Doamna Bennet nu catadicsi să-i dea vreun răspuns, dar, cum nu se putea abține, prinse s-o certe pe una dintre fete:

— Nu mai tuși atâta, Kitty, pentru numele lui Dumnezeu, ai puțină milă de nervii mei. Mă scoți din minți!

— Kitty nu e deloc atentă cu tusea ei, interveni tatăl. Mereu își găsește cele mai nepotrivite momente.

— Nu tușesc deloc de plăcere, răspuse Kitty supărată. Când va fi următorul tău bal, Lizzy?

— De mâine în două săptămâni.

— Ah, chiar așa, își aminti mama, iar doamna Long se va întoarce doar cu o zi înainte, așa că nu va avea cum să ni-l prezinte, de vreme ce nici ea nu-l cunoaște.

„Sunt totuși cea mai înaltă.”

— Atunci, draga mea, s-ar putea să fii avantajată, căci vei avea ocazia să i-l prezinți chiar *dumneata* ei.

— Imposibil, domnule Bennet, imposibil, atâta vreme cât eu însămi nu am avut ocazia să-l cunosc. De ce îți face atâta plăcere să mă tachinezi?

— Îți apreciez prudența. E cert că o cunoștință de numai două săptămâni nu reprezintă mare lucru. Nu poți spune că ai ajuns să cunoști cu adevărat un om într-un timp atât de scurt. Dar, dacă noi nu vom îndrăzni, o va face cu certitudine altcineva. La urma urmei, doamna Long și nepoatele sale trebuie să-și încerce și ele norocul. Cum refuzul dumitale de a primi un asemenea oficiu i se va părea un act de amabilitate, am să iau asupra mea această sarcină.

Fetele rămaseră cu ochii ațintiți asupra tatălui, iar doamna Bennet se mărgini să spună:

— Prostii, prostii!

— Ce vrei să spui prin asta? îi replică el. Consideri că formalitățile legate de prezentare și toată agitația pe care o presupune ar fi doar o prostie? Dă-mi voie să te contrazic în *această* privință. Tu ce părere ai, Mary? Pari o tânără foarte înțeleaptă; te văd mereu citind cărți serioase, din care tot dai citate.

Mary ar fi vrut să spună un lucru adânc, dar nu prea știa cum să-l exprime.

— Până când își va găsi Mary cuvintele, continuă tatăl, să revenim la domnul Bingley.

— M-am săturat de domnul Bingley, îi răspunse soția.

— Îmi pare rău să aud *asta*, de ce nu mi-ai spus până acum? Dacă aș fi fost în cunoștință de cauză în dimineața asta, nu m-aș mai fi dus să-l vizitez. *Ăsta* da, ghinion! Dar, de vreme ce evenimentul s-a consumat, mă tem că nu mai avem cum să schimbăm lucrurile.

Nu-și dorise nimic mai mult decât să le stârnească uimirea doamnelor, mai cu seamă doamnei Bennet, deși, după ce primul

val de bucurie se stinse, ea continuă să susțină cu tărie că se așteptase tot timpul la o astfel de surpriză.

„Venise călare pe un cal negru.”

— Cât de generos ești, dragul meu domn Bennet! Știam de la început c-am să te conving. Eram sigură că ții prea mult la ficele

dumitale ca să nu iei în calcul o asemenea posibilitate. Nici nu-ți închipui cât sunt de mulțumită! Și ce farsă ne-ai jucat: să mergi în dimineața asta în vizită, iar nouă să nu ne spui nimic până acum!

— Kitty, acum poți tuși cât poțesteți! veni replica domnului Bennet și, spunând acestea, părăsi încăperea, sătul de exuberanța zgomotoasă a soției sale.

— Ce tată minunat aveți, fetelor, spuse ea, după ce ușa se închise în urma lui. Nici nu știu dacă îi veți putea mulțumi vreodată pentru atâta generozitate! Probabil că nici mie, de altfel. Vă asigur că la vârsta noastră nu e prea plăcut să faci cunoștințe noi în fiecare zi, dar, de dragul vostru, suntem dispuși la orice. Lydia, draga mea, deși ești cea mai mică, sunt sigură că domnul Bingley va dansa cu tine la următorul bal.

— O! exclamă Lydia cu putere. N-am niciun fel de teamă, căci, deși sunt cea mai mică, sunt totuși cea mai înaltă dintre toate.

Restul serii îl petrecură întrebându-se cât de curând va fi întoarsă vizita domnului Bennet și care ar fi momentul oportun să-l invite la cină.